

Ietsmetnefiets!

Een muzikale reis voor kleine avonturiers van 3 tot 6 jaar

Compagnie Selderie

Spel, muziek en productie: Lies Vandeburie en Anneleen Sels

Decor: Marc Van Roey, Lies Vandeburie, Anneleen Sels

Opname: Mathias Van de Vliet, Lies Vandeburie en Anneleen Sels

Ietsmetnefiets!

Lieve juf of meester,

Wij zijn Lies Vandeburie en Anneleen Sels van Compagnie Selderie, een knotsgek muziektheaterduo voor kleine avonturiers. Vanuit onze ervaringen in het (kleuter)onderwijs en theaterlandschap hebben we een voorstelling gemaakt waarbij alle zintuigen geprikkeld worden. Met één tandem, tien instrumenten en twee goedgesmeerde stemmen gaan we samen met jullie op avontuur.

De thema's van de voorstelling zijn vriendschap, je angsten overwinnen en vooral veel klanken en muziek. Door te luisteren en actief deel te nemen ontdekken de kinderen hun eigen muzikaliteit.

We hopen dat de volgende didactische fiches jullie verder op weg helpen in de klas.

Veel plezier ermee!

Ter voorbereiding

Met jonge kinderen naar een toneelvoorstelling kijken kan best spannend zijn. Een donkere ruimte, in spanning zitten wachten, vreemde en nieuwe gezichten,...

Daarom is het belangrijk om je klas goed voor te bereiden:

Bekijk op voorhand eens samen de trailer van de voorstelling: <https://www.youtube.com/watch?v=6Kp020zvHm0>

Toon in een kringgesprek de foto's. Stel hen enkele vragen:

- Wat zie je op de foto's?
- Waarover zou het toneel gaan?

Lees vervolgens het verhaaltje "Leen en Lies op de fiets" voor. Stel opnieuw de vraag waarover ze denken dat het stuk nu gaat. Bouw verder aan je kringgesprek met behulp van volgende vragen:

- Wat is een geluid? Kan er iemand een geluid maken?
- Welke geluiden hoor je graag? Welke geluiden maken je bang? Kan je deze nadoen?
- Wat doe je wanneer je bang bent?
- Wat is een vriend? Wie is je beste vriend?

Hoe naar het stuk kijken?

Vertel aan de kinderen hoe het toneel verloopt en welke afspraken er belangrijk zijn.

Enkele afspraken die je kan maken:

- Toon hen wat ze allemaal mogen gebruiken: Je ogen (kijken), je oren (luisteren), je neus (ruiken), je achterwerk (zitten)
- Wat je niet hoeft te gebruiken: je mond (niet babbelen), je handen (niet frullen of meppen) en je voeten (niet weglopen) BEHALVE: wanneer er een liedje of opdracht komt mogen jullie natuurlijk mee zingen, dansen, stampen, helpen, lachen,...

Misschien zijn er al kinderen naar het theater geweest. Vraag hen om uit te leggen wat er gebeurde. Dit kunnen jullie eens uitproberen in de klas met de volgende opdracht:

Je verdeelt de klas onder in twee groepen: de spelers en de kijkers. Je spreekt af wat de spelers gaan spelen (een liedje zingen, een dansje doen,...) en richt de klas in (je legt kussens op de grond of zet een aantal stoelen in rijen). De kijkers gaan zitten, het licht gaat even uit en wanneer het weer aan gaat starten de spelers hun voorstelling. Op het einde krijgen ze een groot applaus – natuurlijk. Na deze oefening wissel je de groepen om. Op deze manier leren ze kijken en luisteren naar elkaar en kan je interactief de spelregels van het theaterbezoek uitleggen.

Wie komt er naar onze school?

Leen en Lies...

...met hun tandem!

Leen en Lies op de fiets!

Leen zit op de fiets en zingt haar lied. Ze zingt en zingt uit volle borst.

Plots hoort ze een geluid.

RETTEKETET!

"Wat is dat?"

Het is Lies met haar trompet.

"Ik wil niemand op mijn fiets" Denkt Leen boos. "Ik ken jou helemaal niet"

Leen wil Lies weggagen en speelt **heel luid** op haar accordeon.

Maar Lies is niet bang, en ze speelt nog luider.

Steeds luider en sneller gaat het.

En nóg luider en sneller

Tot plots...

TOEKADOEM – TOEKADOEM – TOEKADOEM...

"Waar komt dat geluid vandaan?"

Leen en Lies gaan op zoek, want samen sta je sterker dan alleen.

"Is het de trompet? Is het de accordeon? Is het de gitaar? Van waar? Van waar?"

Ze springen samen op de fiets en dan begint het muzikale avontuur...

Na de voorstelling

Kringgesprek over de voorstelling

Bespreek met de kinderen de voorstelling. Zorg voor een veilige sfeer waarin iedereen zijn/haar gevoelens kan verwoorden. Er zijn geen juiste of foute antwoorden.

Hiervoor kan je de gevoelskaarten gebruiken. Leg deze in het midden van de kring. De kinderen kunnen dan aangeven welk gevoel voor hen het beste bij de voorstelling past en waarom.

Andere vragen die je kan stellen zijn:

- Wat vond je van het verhaal?
- Wie kan het verhaal vertellen?
- Waar kwam het geluid vandaan?
- Wat vond je het leukte/grappigste moment?
- Was je soms bang? Waarom?
- Weet je nog welke instrumenten er waren?
- Welk instrument vond je het mooist?

Gevoelskaarten

Lesideeën voor in de klas

Waar komt dat geluid vandaan?

(MV muziek – Taal spreken)

Wat heb je nodig?

- Prenten van muziekinstrumenten
- Geluidsfragmenten mp3

Vertel je klas dat je samen op de fiets zit. Net zoals Leen en Lies trekken jullie op avontuur! Maar onderweg horen jullie verschillende geluiden. De kleuters moeten zoeken waar deze vandaan komen.

Leg de prenten op de grond en bespreek de verschillende instrumenten. Hoe heten ze? Wat voor geluid maken ze? Kan je tonen hoe je erop moet spelen? Laat bij elke prent het juiste geluidsfragment horen.

Daarna gaan de kinderen fietsen. Je zet een geluidsfragment op.. Wanneer ze dit horen, moeten ze stoppen met fietsen. Stel de vraag "Waar komt dat geluid vandaan?" Nu moeten de kinderen proberen de juiste prent te nemen. Is ze juist, dan mogen ze verder fietsen, op naar het volgende geluid.

Één twee drie, fietsen maar!

(WO maatschappij – Taal spreken)

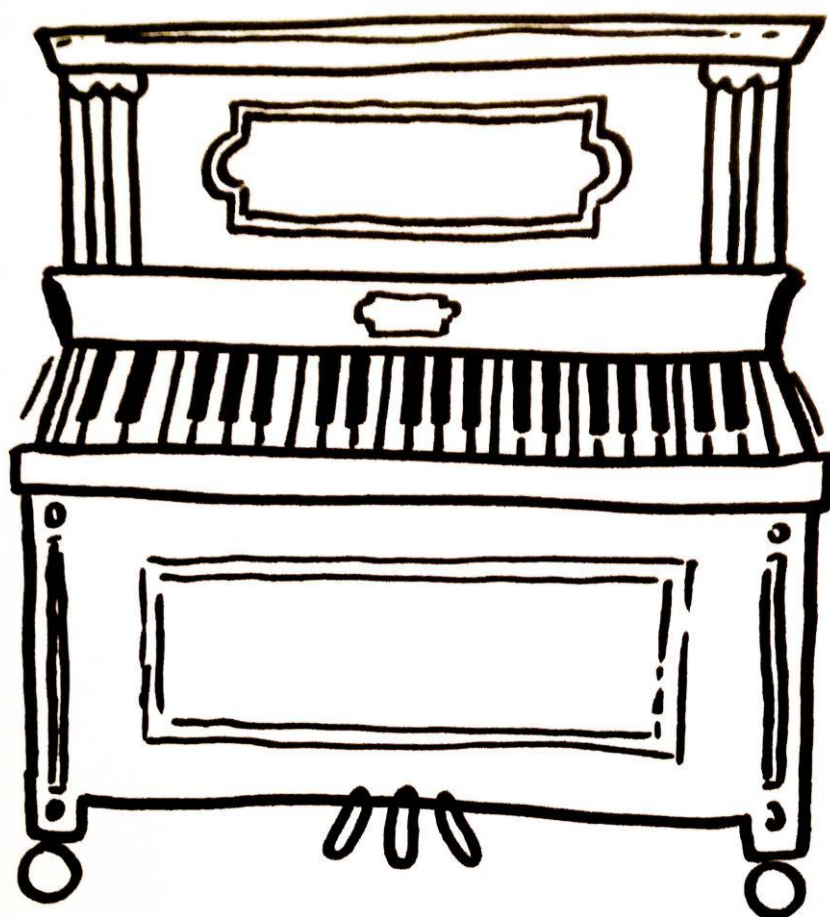
Benodigheden

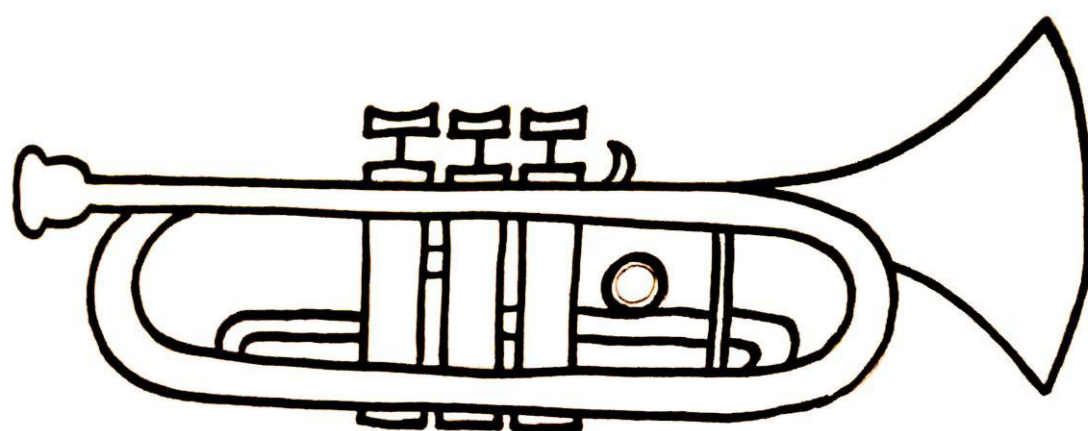
- praatplaat tandem
- echte fiets van een kind van de klas/juf/meester
- fietshelm/fluohesje

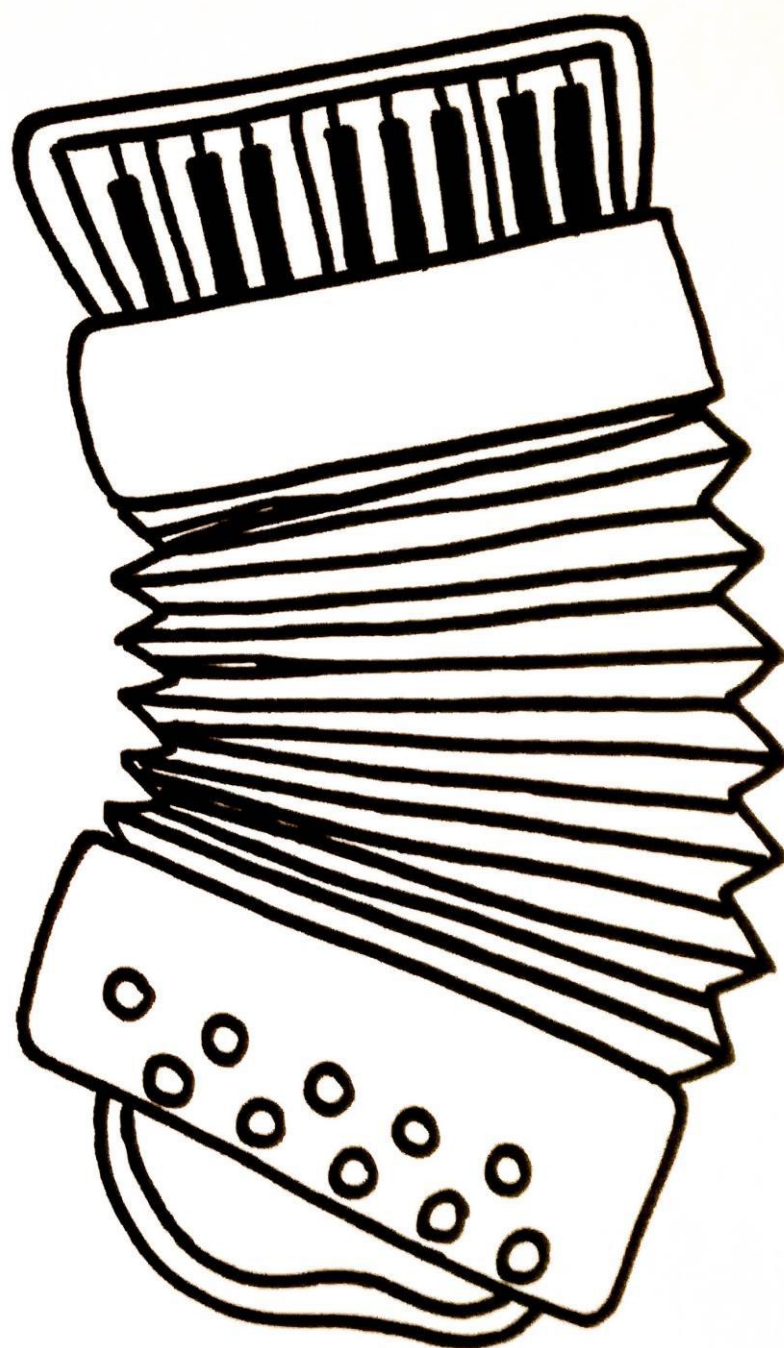
In een kringgesprek bespreek je de praatplaat van de fiets. Wat zien de kinderen hier allemaal op?

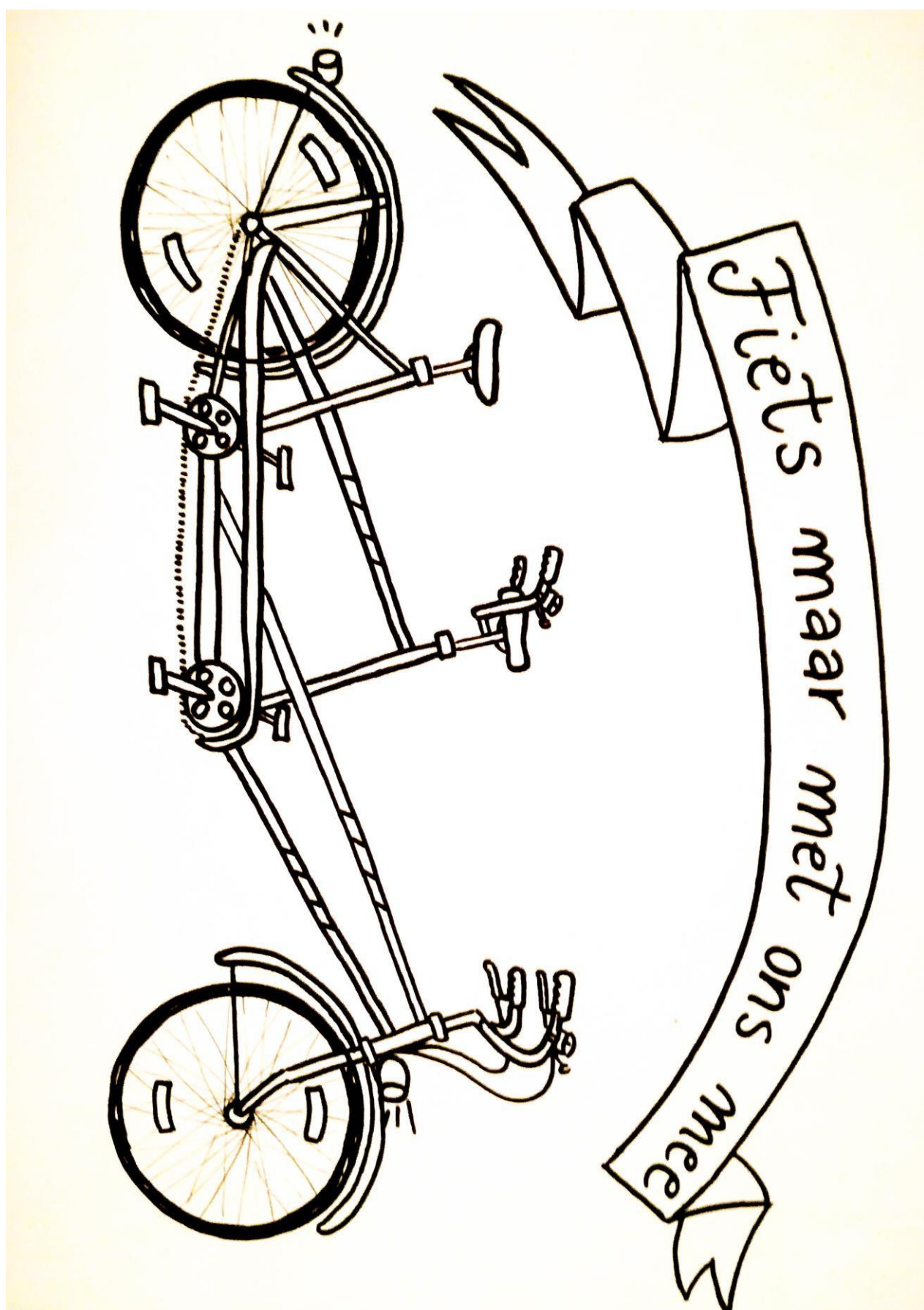
Benoem de verschillende onderdelen van de fiets. Vergelijk deze met de echte fiets die in de klas staat. Vind je hier dezelfde onderdelen op terug? Bespreek waarvoor deze dienen en welke regels belangrijk zijn wanneer je op de fiets zit. Laat de kinderen bellen, op de remmen duwen, met de pedalen draaien,...

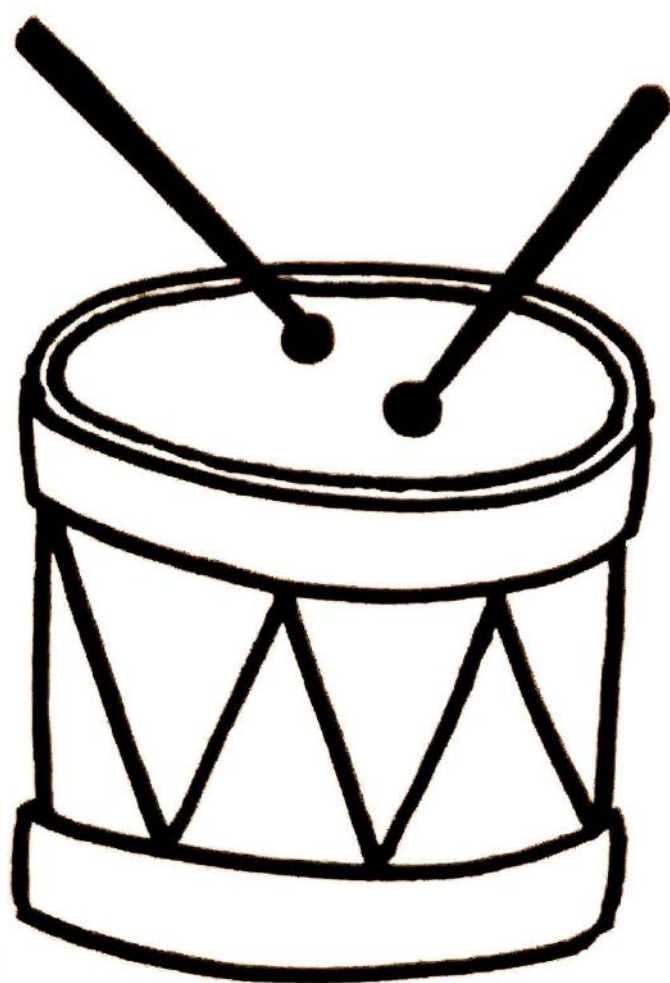

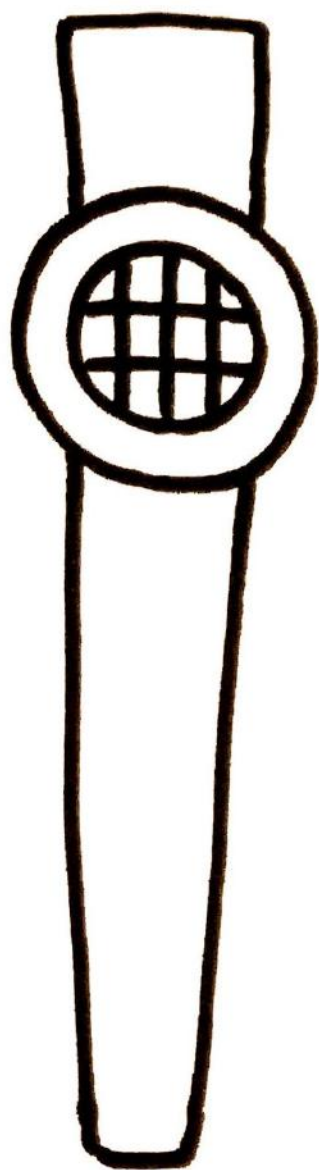

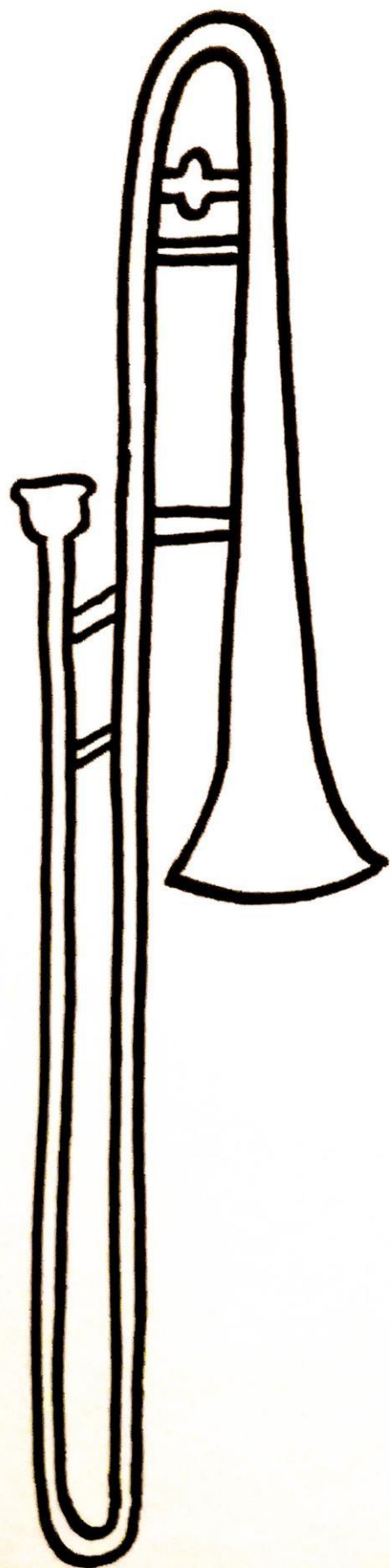

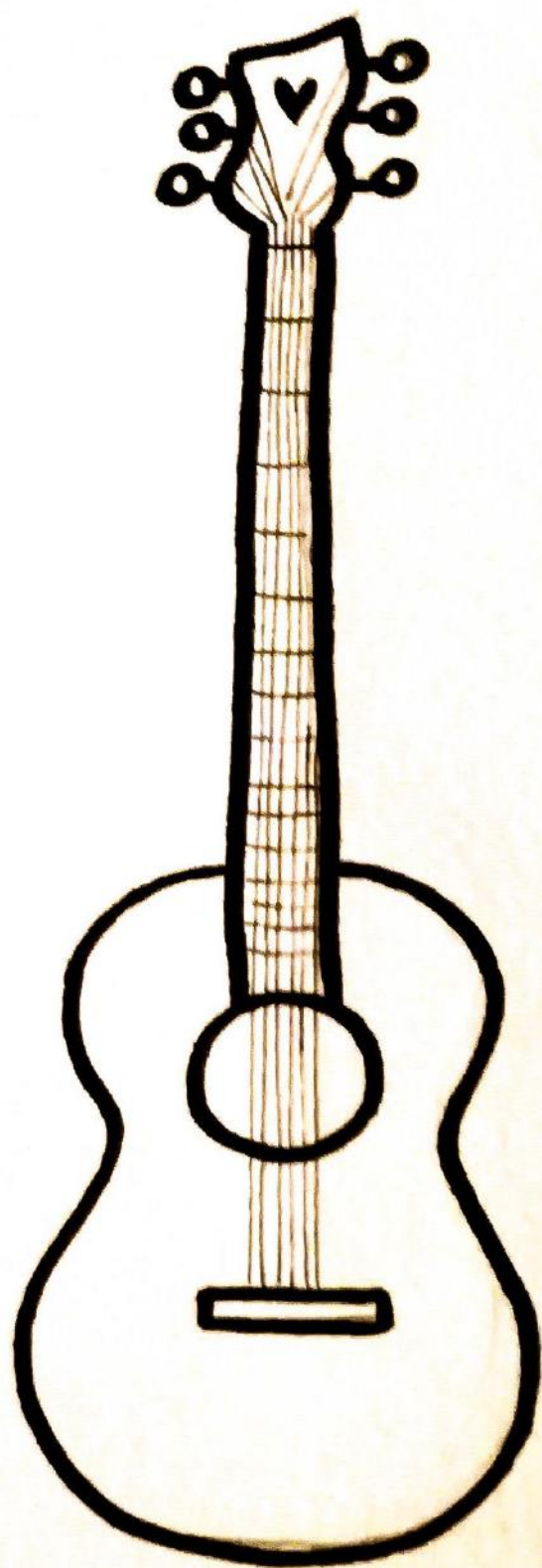

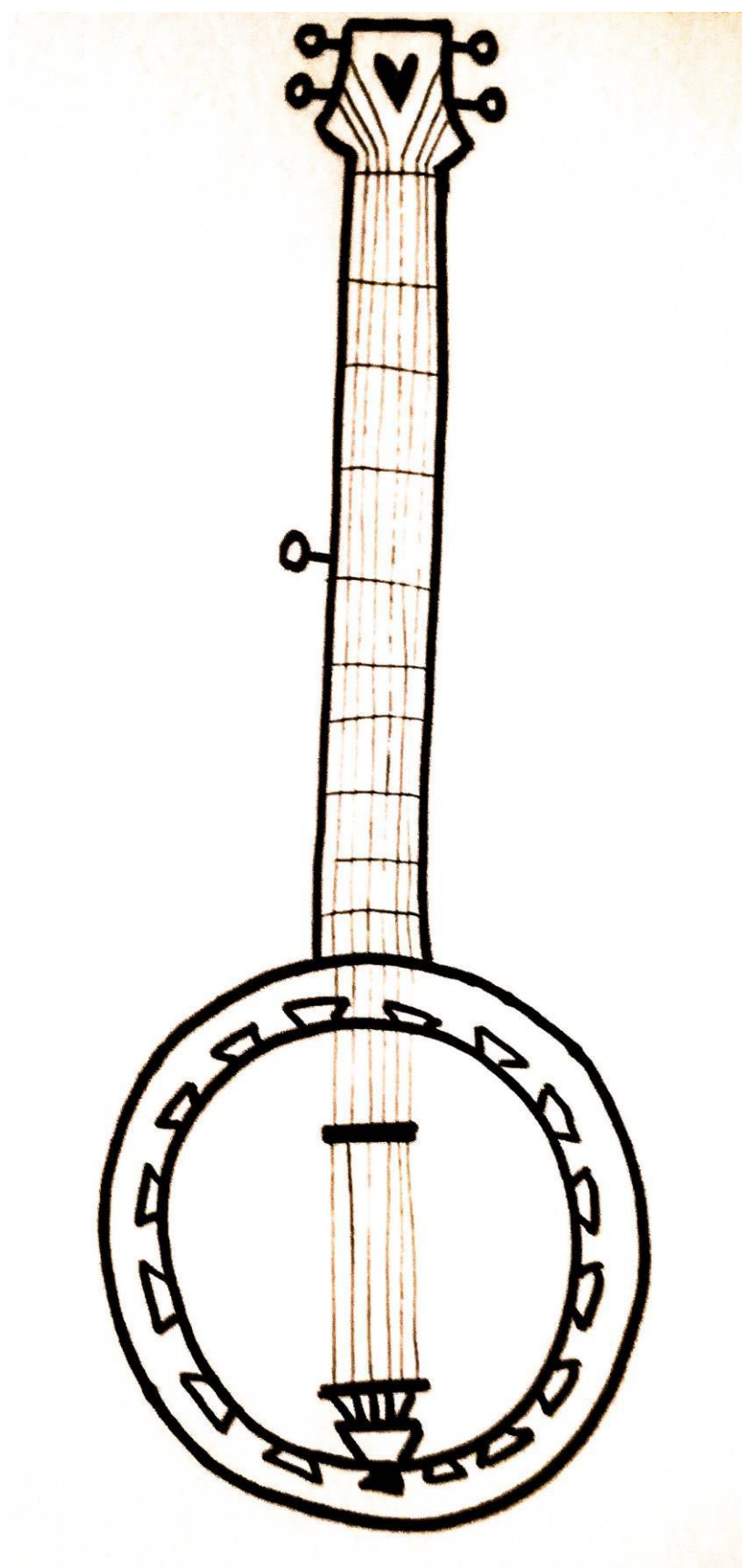

't Is beter met z'n twee

(MV Beweging – WO Mens)

Wat heb je nodig?

- Touw
- Voorwerp om over te brengen
- Grote ruimte (vb. turnzaal/speelplaats)

Leen en Lies zitten altijd samen op de tandem. Met twee kunnen ze alles aan! Kunnen jullie dat ook?

Eerst doen we een paar oefeningen om elkaar beter te leren vertrouwen.

Alle kinderen gaan samen in een groep staan. Eén kind gaat voor de groep staan en laat zich achterover vallen. De groep vangt hem/haar op. Dit mogen alle kinderen proberen.

Daarna worden er groepjes per twee gemaakt. De kinderen gaan met hun rug tegen elkaar zitten en haken de armen in elkaar. Nu moeten ze proberen zich te verplaatsen door te schuiven en elkaar niet los te laten. Wanneer jij in je handen klapt, moeten ze proberen recht te staan zonder elkaar te lossen. Daarna mogen ze weer gaan zitten en schuiven ze verder. Dit herhaal je een aantal keer.

Estafette: De klas wordt opgesplitst in twee groepen. De kinderen gaan per twee in een rij staan. Hun benen worden aan elkaar vastgebonden met een touw. Het eerste duo krijgt een voorwerp (belletje, trommeltje,...) dat ze naar de overkant moeten brengen. Je kan het parcours zo gemakkelijk of moeilijk maken als je zelf wilt (bijvoorbeeld over een bank stappen, door een tunnel kruipen, springen in hoepels,...). Daarna komen ze terug en tikken het volgende duo uit hun groep aan. Het team dat eerst de estafette heeft afgewerkt, is gewonnen.

Fietsorkest

(MV Muziek)

Benodigheden:

- Prenten als ritmische bouwstenen (fietsen, trappen, bel, sturen)

Leen en Lies zingen veel liedjes en gebruiken hun fiets, voeten, ...om allerlei ritmes mee te maken. De kinderen in de klas gaan nu zelf een fietsorkest maken, en ze gebruiken woorden om ritmes van te maken.

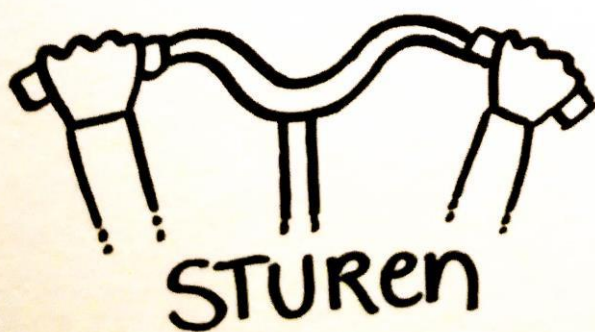
Er zijn vier prenten die elk een ritme voorstellen. Elk woord wordt in tellen van vier herhaald.

Tellen:	1	2	3	4	
- Fiets:	fietsen	- fietsen	- fietsen	- fietsen	(snelle achtste noten)
- Pedalen:	trap	- pen	trap	- pen	(vierde noten)
- Stuur:	Stu	- ren	/		(Halve noten)
- Bel:	Bel	/	/	/	(Hele noot)

Eerst oefenen de kinderen de ritmes samen. Ze zeggen het ritme van de prent die je toont. Wanneer je de prenten afwisselt, krijg je al een ritmisch muziekstuk.

Daarna wordt de klas in 4 groepen verdeeld. Elke groep krijgt een prent en zegt het ritme van deze prent op. Je begint best met één groep die mag beginnen, daarna leg je er een prent van een andere groep bij die mee doet, en zo bouw je het verder op. Wanneer je de prent weghaalt, moet die groep stil zijn. Zo kan je spelen met de verschillende ritmes en krijg je een ritmisch fietsorkest.

Als dit goed lukt, kan je de kinderen ook vragen of ze zelf leuke woorden kennen om ritmes van te maken. Zo kunnen ze hun eigen fietslied maken.

Toekadoem toekadoem toekadoem!

(MV Beeld – WD techniek)

Trommel knutselen:

Benodigdheden

- Lege blikken
- Ballonnen
- Washi tape/inpakpapier
- rekkertjes

Iedereen heeft een trommeltje in zich zitten, maar nu gaan we ook een trommeltje knutselen om op te spelen. Per kind neem je een leeg blik. Hier span je een ballon over en maakt deze vast met een rekkertje. Daarna kunnen de kinderen het blikje versieren met washi tape, gekleurde papiertape of inpakpapier.

Kazoo knutselen:

Benodigdheden:

- WC rolletjes
- Waspapier/dun bakpapier
- Verf
- rekkertjes

Elk kind krijgt een WC rolletje. Dit mogen ze beschilderen. Aan het uiteinde van het rolletje bevestig je met een rekkertje een stuk waspapier. Nu moeten de kinderen door het andere uiteinde neuriën. De kazoo pret kan beginnen!

De tandemrap

(Taal rijmen – MV muziek)

Benodigheden

- tekst tandemrap

De kinderen mogen stoere rappers worden. Net als Leen en Lies gaan ze hun lichaam gebruiken om muziek mee te maken. De juf/meester mag de tekst rappen, maar er zijn een paar woorden weggevallen! Kunnen de kinderen helpen om hem te vervullen door een woord te zoeken dat rijmt?

Voorbeelden van body percussion:

- Stampen met voet op de grond – klappen in handen
- 2x stampen – één maal klappen
- Stamp – klap – op borst kloppen – klap

Wanneer ze het ritme onder de knie hebben, mag je beginnen rappen. De kleuters mogen de aanvullende rijmwoorden roepen.

Één, twee, drie, vier

Leen en Lies die zijn nu ... (hier)

En ze maken veel ... (plezier)

Samen zijn ze sterker dan een ... (stier/mier/...)

Vijf, zes, zeven, acht

Ze horen een geluid en gaan op ... (jacht)

Het is soms luid en dan weer ... (zacht)

Ze zijn zo bang diep in de ... (nacht)

Roep maar mee van negen, tien

WIE NIET WEG IS, IS ... (gezien!)

Daarboven in de lucht

(MV drama)

Benodigdheden

- Grote kartonnen dozen

Leen en Lies hebben veel fantasie. Geluiden die ze niet kennen worden in hun hoofd allerlei griezelige dingen. Van een fiets en een kazoo maken ze een vliegtuig. In hun hoofd kan alles!

De kinderen mogen nu ook hun fantasie laten gaan. Er staat een kartonnen doos in de kring. De kinderen mogen eerst naar de doos kijken en even verzinnen wat ze van de doos zouden kunnen maken. (een huis, een vliegtuig, een boot, een tafel, een bed,...) Daarna mag er één kind naar de doos gaan en er iets mee doen. (bijvoorbeeld in het huis gaan zitten, in de boot varen,...) De andere kinderen mogen nu raden wat de doos is. Wanneer het juist is, mag er een nieuw kind iets komen uitbeelden met de doos. Je kan zelf helpen door wat ideeën in te fluisteren wanneer het moeilijk is, dit zal later hun fantasie aanwakkeren.

Daarna mogen de kinderen per twee – drie (afhankelijk van het aantal dozen) bij een doos gaan staan. Ze mogen nu samen afspreken wat ze met de doos gaan doen en hiermee experimenteren en oefenen. Daarna mogen ze dit aan elkaar tonen.

Klankbad

(MV Muziek – MV drama)

Leen en Lies horen verschillende geluiden op hun reis. De kinderen mogen elkaar nu ook eens onderdompelen in geluiden.

Eén kind mag op de grond gaan liggen, en de andere kinderen mogen verschillende geluiden maken. Ze mogen niet spreken, maar gaan echt op zoek naar verschillende klanken. Als leerkracht geef je een thema waarrond ze geluiden kunnen maken. (bijvoorbeeld bos: de kinderen maken vogelgeluiden, krakende takken, blazen, voetstappen op de grond,..., of zee: ruisen van de golven nadoen, waaien van de wind, zand dat op de grond valt, insmeren met zonnecrème,...). Je kan op voorhand een aantal voorbeelden aanreiken en de kinderen ook een aantal voorbeelden laten tonen.

Je spreekt op voorhand tekens af: wanneer mijn hand omhoog gaat, maken we luidere geluiden, wanneer mijn hand omlaag gaat, worden de geluiden stiller. Wanneer ik naar voor stap, komen jullie ook dichterbij. Wanneer ik achteruit stap, stappen jullie ook achteruit.

Wanneer het weer stil is, mag het kind zijn/haar ogen openen en vertellen wat hij allemaal heeft gehoord. Nu mag er een ander kind gaan liggen.

De tandemswing

(MV Beweging)

Benodigheden

- Liedje 'tandemswing'

De tandemswing

De kinderen gaan net als in de voorstelling dansen op de tandemswing. Eerst mogen ze zich goed opwarmen. Ze wrijven de benen warm, ze wrijven de armen warm, ze stretchen en zwaaien met hun armen.

Dan zet je het liedje op en doe je de bewegingen mee. Bij elke zin hoort een andere beweging. In het tussenstuk mogen de kinderen zelf helemaal uit de bol gaan en eigen bewegingen 'improviseren'.

De bewegingen die bij de tekst horen:

Knieën omhoog en hop,hop,hop	-> <i>knieën beurtelings hoog in de lucht heffen</i>
De wind in de rug	-> <i>Buik naar voor steken alsof je vooruit wordt geblazen</i>
en de zon op kop	-> <i>achterwerk naar achteren en gezicht naar boven gericht</i>
De bel die doet van tringtringtring	-> <i>met je duimen doen alsof je belt</i>
Doe maar mee met de tandemswing	-> <i>wiegend door je knieën buigen en met je vingers knippen</i>
Ratatatadam...	-> <i>eigen bewegingen verzinnen die steeds gekker worden</i>

Alleen is maar alleen

Benodigdheden

- Liedje 'Beter met zijn twee'
- Tekst en partituur 'Beter met zijn twee'

De kinderen leren het eindlied van de voorstelling 'beter met zijn twee'

Tekst:

C A7

Alleen is maar alleen

D7 G7 C

't is beter met z'n twee

C A7

Dan moeten we niet bang zijn

D7 G7 C

Dus zing maar met ons mee

C A7

Alleen is maar alleen

D7 G7 C

't is beter met z'n twee

C A7

Dan moeten we niet bang zijn

D7 G7 C

Dus fiets maar met ons mee

Am F G

Hoor je soms een gek geluid?

Am F G

Stamp of roep of zing of fluit

Am F G

Niks is enkel maar kabaal

F   G

Muziek zit in ons allemaal

Am   F   G

Ieder hartje maakt geluid

Am   F   G

Fluistert stil of roept het uit

Am   F   G

Zing je liedje niet alleen

F   G

Muziek zit echt in iedereen